

1504

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
M. Rodziewicz-Ochocka
zastępcza przewodnicząca
prof. dr hab. Marzena Podhorska-Okołc

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

RPW/7370/2023 P
Data: 2023-05-15

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DYSYPLINY NAUKI MEDYCZNEJ	
wpl. dnia	15-05-2023
L. dz. RPW/2023	625

Łódź 28.04.2023

**Ocena rozprawy na stopień doktora nauk medycznych lek. med. Katarzyny Zimmer pt.:
„Zmiany w narządzie wzroku u pacjentek ciężarnych w ciążach powikłanych nadciśnieniem
tętniczym indukowanym ciążą.”**

Tematem rozprawy na stopień doktora nauk medycznych lek. med. Katarzyny Zimmer są zmiany w narządzie wzroku u pacjentek ciężarnych w ciążach powikłanych nadciśnieniem tętniczym indukowanym ciążą. W czasie ciąży dochodzi do wielu zmian w organizmie, w tym w narządzie wzroku. Część tych objawów pojawia się fizjologicznie, a część może być odzwierciedleniem patologii związanych z ciążą. Podobnie jest ze schorzeniem nadciśnieniem tętniczym indukowanym ciążą (PIH). Choroba ta dotyka aż 6-10% ciężarnych. U takich pacjentek mogą się rozwinąć komplikacje narządowe lub ograniczenie wzrastania płodu. W takim przypadku mówimy już o stanie przedrzucawkowym. Stan ten jest wieloukładowym zaburzeniem ciąży charakteryzującym się różnym stopniem nieprawidłowego ukrwienia łożyska. Profilaktyczne przyjmowanie małych dawek kwasu acetylosalicylowego może zmniejszyć ryzyko przedwczesnego stanu przedrzucawkowego, ale po jego rozpoznaniu, nie ma możliwości wyleczenia poza porodem. W literaturze oraz wytycznych i rekomendacjach wydanych przez Polskie Towarzystwo Ginekologów i Położników opisane są strategie diagnostyczne i prognostyczne, które mogą poprawić wyniki płodu i matki, a także oceniające optymalny czas porodu. Jednymi z najważniejszych są badania oceniające stan hemodynamiczny pacjentki na podstawie stanu naczyń obwodowych, w tym tętnicy ocznej. Obserwowano istotne zależności w wynikach badania dopplerowskiego naczyń pozagałkowych ze stanem ogólnym pacjentki z PIH i w stanie przedrzucawkowym oraz jej

plodu. Dlatego wiąże się duże nadzieje z tym badaniem, które w korelacji ze stanem położniczym może wnieść dużo informacji prognostycznych i diagnostycznych o przebiegu choroby.

Uważam, że koncepcja Doktorantki w zakresie analizy podjętego problemu jest w pełni uzasadniona, a zastosowane w rozprawie metody badawcze zostały trafnie dobrane. Przedstawiona do oceny praca obejmuje 99 stron i ma klasyczny układ. Dokumentacja graficzna rozprawy zawiera 15 rycin oraz 55 tabel zawartych w tekście pracy. Piśmiennictwo zawiera 105 pozycje, zarówno autorów polskich i zagranicznych, które są umiejętnie wykorzystane.

Na wstępie autorka opisuje anatomię narządu wzroku, klasyfikację, patogenezę i objawy kliniczne nadciśnienia tętniczego indukowanego ciążą. Omawia metody diagnostyczne a w szczególności technikę USG Doppler oraz jej korelację ze stanem klinicznym ciężarnych i płodów. Doktorantka realizuje cel pracy tzn. porównanie zmian hemodynamicznych zachodzących w naczyniach pozagałkowych u kobiet ciężarnych w ciąży fizjologicznej z kobietami nieciążarnymi. Dodatkowo celem była ocena narządu wzroku u pacjentek ciężarnych w ciąży powikłanej PIH. Trzecim celem była ocena przydatności badania dopplerowskiego naczyń pozagałkowych w postępowaniu położniczym.

Badanie miało charakter prospektywny. Przebadano 72 pacjentki, w tym 30 ciężarnych z PIH, 21 ciężarnych zdrowych hospitalizowanych w II Katedrze i Klinice Ginekologii i Położnictwa w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu. Grupę kontrolną stanowiło 21 zdrowych kobiet nieciążarnych. Badanie przeprowadzono w latach 2021-2022. Schemat wizyty zawierał pełne badanie okulistyczne, z badaniem dna oka oraz badaniem dodatkowym okulistycznej koherentnej tomografii siatkówki. Następnie wykonywano badanie USG Doppler głównych naczyń pozagałkowych obojga oczu – czyli tętnicy ocznej, tętnicy środkowej

siatkówki, tętnic rzęskowych tylnych skroniowych oraz nosowych. Następnie analizowano dane o stanie położniczym pacjentki i płodu. Ta część pracy zajmuje 30 stron i jest bardzo mocną stroną ocenianej rozprawy.

W dyskusji zawartej na 10 stronach Doktorantka omawia w sposób uporządkowany uzyskane przez siebie wyniki odwołując się do podobnych badań innych autorów. Po przeanalizowaniu piśmiennictwa wykazano, że wyniki uzyskane w populacji polskich pacjentek znajdują potwierdzenie w światowej literaturze. Konieczne jest jednak wykonanie dalszych badań na większej grupie pacjentek oraz ze szczegółowym rozdziałem ciężarnych ze względu na stopień zaawansowania PIH. Miałoby to na celu usystematyzowanie danych oraz stworzenie jednolitych norm i wartości granicznych na wiarygodnie dużej grupie pacjentek. Pracę kończy 5 wniosków sformułowanych w oparciu o wyniki przeprowadzonych badań i mieszczących się w ramach tematu pracy.

Wniosek 1. Przepływy krwi w naczyniach pozagałkowych, tzn. tętnicy ocznej, tętnicy środkowej siatkówki, tętnicach rzęskowych tylnych skroniowych i nosowych, znamienne zwiększają się u pacjentek ciężarnych w porównaniu z nieciążnymi.

Wniosek 2. U kobiet ciężarnych narząd wzroku oceniany w OCT wykazuje znamienne pogrubienie siatkówki.

Wniosek 3. Analiza dopplerowska wykazuje znamienne zwiększenie przepływu we wszystkich naczyniach pozagałkowych w ciąży powikłanej PIH w porównaniu z ciążą fizjologiczną.

Wniosek 4. Znamienne podwyższenie wskaźników dopplerowskich w naczyniach pozagałkowych wykazuje korelację z nasileniem PIH i jego konsekwencjami, tj. IUGR (FGR), co może stanowić istotny czynnik pomocniczy w decyzji położniczej.

Wniosek 5. Ustalenie parametrów normy wskaźników przepływów u pacjentek ciężarnych w ciąży powikłanej PIH wymaga dalszych badań na większej grupie badanej.

Kończąc ocenę merytoryczną rozprawy doktorskiej lekarz Katarzyny Zimmer, pragnę zwrócić uwagę na jedną usterkę, którą z obowiązku recenzenta przytaczam: dużo jest małych błędów językowych a w streszczeniu podano błędną liczbę pacjentek biorących udział w badaniu. Usterka ta nie zmienia istoty i wagi merytorycznej treści przedstawionej rozprawy doktorskiej. Uważam, że temat ocenianej rozprawy doktorskiej jest wysoce użyteczny i bardzo aktualny.

Reasumując stwierdzam, że przedstawiona do recenzji rozprawa na stopień doktora nauk medycznych lek. Katarzyny Zimmer stanowi znaczący wkład do reprezentowanej dziedziny wiedzy. Praca napisana jest w sposób przejrzysty co świadczy o zrozumieniu i dużej wiedzy autora w zakresie podjętego problemu. Cel rozprawy zgodnie z założeniami został osiągnięty, a wyniki badań autorki rozprawy mają znaczenie nie tylko teoretyczne ale przede wszystkim praktyczne.

Rozprawa doktorska lek. Katarzyny Zimmer pt. „Zmiany w narządzie wzroku u pacjentek ciężarnych w ciążach powikłanych nadciśnieniem tętniczym indukowanym ciążą” spełnia warunki określone w art. Art. 187 ust. 1-4 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. 2018 poz. 1668) i wnioskuję o jej dopuszczenie do dalszych etapów przewodu doktorskiego oraz o wyróżnienie rozprawy doktorskiej przez Wysoką Radę Dyscypliny Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Prof. uczelni dr. hab. n. med.
Michał Szymon Nowak
specjalista chorób oczu
1954782

Prof. uczelni dr. hab. n. med. Michał Szymon Nowak

Prof. uczelni dr. hab. n. med.
Michał Szymon Nowak
specjalista chorób oczu
1954782